

C-87/22. sz. ügy**Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2022. február 9.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Landesgericht Korneuburg (Ausztria)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2022. január 4.

Fellebbező:

TT

A fellebbezési eljárásban ellenérdekű fél:

AK

[omissis]

OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG**LANDESGERICHT KORNEUBURG**

A Landesgericht Korneuburg (korneuburgi regionális bíróság, Ausztria) mint fellebbviteli bíróság [omissis] 1. V*** T*** és 2. M*** T*** kiskorú gyermekek (születési idejük: 20**.**.**) feletti szülői felügyelettel kapcsolatos ügyben az apa [omissis], T** T* [omissis] által a Bezirksgericht Bruck an der Leitha (Bruck an der Leitha-i kerületi bíróság, Ausztria) 2021. november 2-i végzése ellen benyújtott fellebbezés alapján [omissis] a következő

végzést

hozta:

I. A bíróság az EUMSZ 267. cikk alapján előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti az Európai Unió Bírósága elé:

1. Úgy kell-e értelmezni a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok

elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 338., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 243. o.; helyesbítések: HL 2013. L 82., 63. o.; HL 2018. L 33., 5. o.) 15. cikkét, hogy amennyiben az érdemi ügyet illetően joghatósággal rendelkező tagállam úgy ítéli meg, hogy egy másik tagállam bírósága, amely tagállamhoz a gyermeket szoros kötelék fűzi, alkalmasabb az ügy vagy annak egy meghatározott része tárgyalására, az előbbi tagállamnak a joghatóság vállalására irányuló felkérése akkor is megengedett, ha ez a másik tagállam egyúttal az a tagállam, amelyben a gyermek jogellenes elvitelt követően szokásos tartózkodási helyet létesített?

2. Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet (HL 2003. L 338., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 243. o.; helyesbítések: HL 2013. L 82., 63. o.; HL 2018. L 33., 5. o.) 15. cikkét, hogy a joghatóság átruházásának e rendelkezésben említett kritériumait kimerítő jelleggel szabályozták, anélkül, hogy a gyermekek jogellenes külföldre vitelének polgári jogi vonatkozásairól szóló, 1980. október 25-i Hágai Egyezmény (kihirdette: 1984. évi 14. tvr.) 8. és azt követő cikke alapján indított eljárásra tekintettel további kritériumokra lenne szükség?

[omissis]

INDOKOLÁS

V*** és M*** [omissis] A*** K*** és [omissis] T*** T*** házasságon kívül született gyermekei. A szülők és a gyermekek szlovák állampolgárok. A gyermekek Szlovákiában születtek. A szlovák jog szerint a gyermekek feletti felügyeleti jogot a két szülő együttesen gyakorolja.

Az apa egyéni vállalkozó, és Pozsonyban dolgozik. Az anya gyógyszerészként szintén Pozsonyban dolgozik. A gyermekek a születésük után kezdetben Szlovákiában éltek szüleikkel, majd 2014 tavaszán Ausztriába költöztek.

A gyermekek 2014-ben körülbelül másfél hónapig bölcsődébe, majd két évig az ausztriai Hainburg an der Donauban (Ausztria) óvodába jártak. A gyermekek 2017 óta Pozsonyban járnak iskolába. Az iskolakezdés előtt az ausztriai lakóhelyükről autóval vitték őket a pozsonyi iskolába, majd a délutáni gyermekfelügyelet után az egyik szülő értük jött, és visszavitte őket az ausztriai házba. Ebben a házban a gyerekek felkészültek a következő iskolai napra, játszottak és ettek a szüleikkel, majd 20 óra körül lefeküdtek aludni.

A gyermekek csak néhány szót beszélnek németül. Anyanyelvük a szlovák, és szlovákul kommunikálnak szüleikkel és nagyszüleikkel.

A szülők 2020 januárjában különváltak egymástól. A gyermekek 2020 júliusa óta az édesanyjukkal élnek Pozsonyban.

A Hágai Egyezmény 8. és azt követő cikke szerinti visszavitel iránt időközben benyújtott kérelemmel (Okresny Sud Bratislava I, pozsonyi I. sz. járásbíróság, Szlovákia) [omissis] egyidejűleg az apa kérelmet nyújtott be az elsőfokú bírósághoz mindkét gyermek felügyeletének kizárólagosan rá történő ruházása, másodlagosan a gyermekek elsődleges gondozásának a közös felügyelet megtartása mellett történő átruházása, valamint a felügyeletre vonatkozó eljárás befejezéséig az ideiglenes felügyelet kizárólagosan rá történő ruházása iránt, lényegében azzal az összefoglaló indokkal, hogy az anya a gyermekek Ausztriából Szlovákiába történő jogellenes elvitelével veszélyeztette a gyermekek jólétét. Az anya kiemelte a gyermekeket a szociális integrációjukból. Megpróbálja megakadályozni, hogy az apa kapcsolatba lépjen a gyermekekkel.

Az anya ellenezte az apa felügyeleti jog iránti kérelmeit, és a Bezirksgericht Bruck an der Leitha (Bruck an der Leitha-i kerületi bíróság) nemzetközi joghatóságának hiányára hivatkozott, lényegében azzal az indokolással, hogy a gyermekek szokásos tartózkodási helye mindvégig a Szlovák Köztársaságban volt. Ott jártak iskolába, orvoshoz, ott töltötték szabadidős tevékenységeiket, és csak étkezés céljából, valamint éjszaka tartózkodtak a házukban Hainburg an der Donauban, ahol a gyermekek szociálisan nem integrálódtak.

A Bezirksgericht Bruck an der Leitha (Bruck an der Leitha-i kerületi bíróság) a 2021. január 4-i végzésével a nemzetközi joghatóság hiánya miatt elutasította az apa felügyeleti jog iránti kérelmét és az ideiglenes felügyeleti jog átruházása iránti kérelmet [omissis].

A Landesgerichtes Korneuburg (korneuburgi regionális bíróság) mint fellebbviteli bíróság a 2021. február 23-i végzésével [omissis] helyt adott az apa által ez ellen benyújtott fellebbezésnek, és úgy módosította a megtámadott végzést, hogy elutasította az anyának a nemzetközi joghatóság hiányára vonatkozó kifogását.

A fellebbviteli bíróság e határozatát az anya felülvizsgálati kérelme alapján az Oberster Gerichtshof (legfelsőbb bíróság, Ausztria) a 2021. június 23-i végzésével [omissis] helybenhagyta, és a felülvizsgálati kérelmet elutasította.

Az anya 2021. szeptember 23-án arra irányuló kérelmet nyújtott be, hogy a Bezirksgericht Bruck an der Leitha (Bruck an der Leitha-i kerületi bíróság) a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 15. cikke (1) bekezdésének b) pontja és (2) bekezdésének a) pontja alapján kérje fel a Szlovák Köztársaság valamely bíróságát, hogy vállalja a joghatóságot e rendelet 15. cikkének (5) bekezdésével

összhangban, vagy másodlagosan a rendelet 15. cikke (1) bekezdésének b) pontja és (2) bekezdésének b) pontja alapján hivatalból teljesítse a felkérést [omissis], mivel az Okresny Sud Bratislava I (pozsonyi I. sz. járásbíróság) [és az] Okresny Sud Bratislava V (pozsonyi V. sz. járásbíróság, Szlovákia) előtt folyamatban lévő, a Hágai Egyezmény szerinti visszaviteli eljárás [omissis] mellett [omissis] az apa és az anya által indított több eljárás van folyamatban a Szlovák Köztársaság bíróságai előtt, amelyek már széles körű bizonyítást vettek fel, és ennél fogva a Szlovák Köztársaság bíróságai jobb helyzetben vannak ahhoz, hogy döntsenek a két gyermekkel kapcsolatos szülői felelősségről.

Az apa ellenezte az anya e kérelmét, lényegében azzal érvelve, hogy a joghatóságnak a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 15. cikke szerinti átruházására csak kivételes esetekben kerülhet sor, és abban az esetben semmiképpen, ha azon tagállami bíróságok előtt, amelyeknek vállalniuk kell a joghatóságot, a Hágai Egyezmény szerinti visszaviteli eljárás van folyamatban.

A most megtámadott végzéssel a Bezirksgericht Bruck an der Leitha (Bruck an der Leitha-i kerületi bíróság) felkérte az Okresny Sud Bratislava V-t (pozsonyi V. sz. járásbíróság), hogy e megtámadott végzés jogerőre emelkedését követően a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 15. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján bírósági határozat formájában vállalja a joghatóságot a két gyermek feletti felügyeleti jogra és az apának a gyermekeivel való kapcsolattartási jogára vonatkozó eljárás tekintetében. A Bezirksgericht Bruck an der Leitha (Bruck an der Leitha-i kerületi bíróság) abból indult ki, hogy azon körülmény alapján, hogy mindkét gyermek szlovák állampolgár, akik 2020 július óta Pozsonyban élnek az édesanyjukkal, és Ausztriában szociálisan nem integrálódtak, a Szlovák Köztársaság bíróságai alkalmasabbak arra, hogy a két gyermeket érintő szülői felelősségről és kapcsolattartási jogról döntsenek. Az Okresny Sud Bratislava V (V. sz. pozsonyi kerületi bíróság) már több jogerős határozatot hozott az apának a két gyermekével való kapcsolattartási jogára vonatkozóan. Ezzel szemben az osztrák bíróság előtti eljárás lefolytatását megnehezítené, hogy az osztrák gyermek- és ifjúságvédelmi hivatal által végzendő vizsgálatokat, valamint a már kijelölt gyermekpszichológus szakértő esetében minden meghallgatást és vizsgálatot bíróság által felesketett tolmács segítségével kellene lefolytatni, ami nemcsak költséges és időigényes lenne, hanem azt is eredményezné, hogy a beszélgetés lényeges tartalma a fordítás miatt elveszhet vagy pontatlanná válhat.

E végzés ellen irányul az apa fellebbezése, amely a fellebbezés jogalapjaként a téves jogi értékelésre hivatkozik, és azt a kérelmet tartalmazza, hogy a bíróság változtassa meg a megtámadott végzést oly módon, hogy utasítsa el az anya által benyújtott, az ügynek a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó

eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 15. cikkének (1) bekezdése szerinti, az Okresny Sud Bratislava V-höz (pozsonyi V. sz. járásbíróság) való áttétele iránti kérelmet; másodlagosan az apa a megtámadott határozat pótlás nélküli hatályon kívül helyezését, illetve azt kéri, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás kiegészítése után hozzon új határozatot.

Az anya azt kéri, hogy a bíróság ne adjon helyt a fellebbezésnek. Ezenkívül azt kéri, hogy a bíróság a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 15. cikkének értelmezése céljából forduljon az Európai Unió Bíróságához.

Másodfokon a Landesgericht Korneuburg (korneuburgi regionális bíróság) mint fellebbviteli bíróság hivatott dönten az anya kérelméről.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről:

1. Jogi háttér:

A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet (12) preambulumbekkezdése szerint:

„Ezen rendeletben megállapított szülői felelősségre vonatkozó ügyekben a joghatóság jogalapját a gyermek alapvető érdekeinek figyelembevételével [helyesen: A szülői felelősségre vonatkozó ügyekben a joghatóság vonatkozásában e rendeletben megállapított szabályokat a gyermek mindenek felett álló érdekének figyelembevételével] alakítják ki, különösen a fizikai közelség alapján. Ez azt jelenti, hogy a joghatóságot mindenekelőtt a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam szerint kell megállapítani, kivéve azokat a bizonyos eseteket, amikor megváltozik a gyermek tartózkodási helye [kivéve a gyermek tartózkodási helye megváltozásának bizonyos eseteit], vagy ha a szülői felelősséget gyakorlók között megállapodás jön létre.”

A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet (13) preambulumbekkezdése szerint:

„A gyermek érdekében e rendelet – kivételes esetekben és bizonyos körülmények között – lehetővé teszi azt, hogy a joghatósággal rendelkező bíróság egy másik tagállam bírósága elé átteszi az ügyet, amennyiben ez a bíróság alkalmasabb a

tárgyalás lefolytatásához. Ebben az esetben azonban a második bíróságnak nincs lehetősége arra, hogy az ügyet egy harmadik bírósághoz áttegye.”

A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet (17) preambulumbekzdése szerint:

„A gyermek jogellenes elvitele vagy visszatartása esetében a gyermek visszavitelét haladéktalanul el kell érni, és ebből a célból az 1980. október 25-én kelt Hágai Egyezményt kell továbbra is alkalmazni, az e rendelet rendelkezéseivel, különösen a 11. cikkel kiegészített formában. Lehetővé kell tenni azon tagállam bíróságai számára, ahová a gyermeket jogellenesen elvitték vagy ahol jogellenesen visszatartották, hogy egyedi, kellően indokolt esetekben elutasítsa a gyermek visszavitelét. A jogellenes elvitel vagy visszatartás előtt azonban hasonló határozat felváltható a gyermek szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam bírósága által hozott későbbi határozattal [helyesen: Ez a határozat azonban felváltható a gyermek jogellenes elvitele vagy visszatartása előtti szokásos tartózkodási helye szerinti tagállam bírósága által hozott későbbi határozattal.] Amennyiben ez a határozat a gyermek visszavitelét rendeli el, a visszavitt az említett határozat azon tagállamban történő elismeréséhez és végrehajtásához szükséges külön eljárások nélkül kell elvégezni, ahová a gyermeket elvitték, illetve ahol visszatartották.”

A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 15. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Áttétel az ügy tárgyalására alkalmasabb bírósághoz

(1) Kivételes esetben, és ha ez a gyermek alapvető [helyesen: mindenek felett álló] érdekének megfelel, valamely tagállamnak az érdemi ügyet illetően joghatósággal rendelkező bíróságai, amennyiben úgy ítélik meg, hogy egy másik tagállam, amelyhez a gyermeket [helyesen: egy másik tagállam bírósága, amely tagállamhoz a gyermeket] szoros kötelék fűzi, alkalmasabb az ügy vagy annak egy meghatározott része tárgyalásához:

- a) felfüggeszthetik az adott ügyet vagy annak egy részét, és felkérhetik a feleket arra, hogy terjesszenek kérelmet az említett másik tagállam bírósága elé a (4) bekezdéssel összhangban [helyesen: felfüggeszthetik a döntéshozatalt az adott ügy vagy annak egy része tekintetében és felhívhatják a feleket arra, hogy terjesszenek kérelmet az említett másik tagállam bírósága elé a (4) bekezdéssel összhangban]; vagy*
- b) felkérhetik egy másik tagállam bíróságát arra, hogy vállalja a joghatóságot az (5) bekezdéssel összhangban.*

Az (1) bekezdést kell alkalmazni:

- a) az egyik fél kérelmére; vagy
- b) a bíróság hivatalbóli indítványára; vagy
- c) egy másik olyan tagállam bíróságától származó kérelem esetén, amelyhez a gyermeket szoros kötelék fűzi, a (3) bekezdéssel összhangban.

A bíróság hivatalból [helyesen: A bíróság által hivatalból], illetve egy másik tagállam bíróságának kérelme alapján végrehajtott áttételt legalább az egyik félnek el kell fogadnia.

(3) A gyermek akkor tekintendő úgy, mint akit szoros kötelék fűz valamely tagállamhoz az (1) bekezdésben említettek szerint, amennyiben az adott tagállam

- a) vált a gyermek szokásos tartózkodási helyévé azt követően, hogy az (1) bekezdésben említett bíróságot megkeresték [helyesen: bírósághoz fordultak]; vagy
- b) a gyermek korábbi szokásos tartózkodási helye; vagy
- c) a gyermek állampolgársága szerinti hely; vagy
- d) a szülői felelősség jogosultjának szokásos tartózkodási helye; vagy
- e) az a hely, ahol a gyermek vagyona található, és az ügy a gyermek védelmét szolgáló intézkedésekre vonatkozik e vagyon kezelésével, megóvásával vagy rendelkezésre bocsátásával kapcsolatban.

(4) A tagállamnak az érdemi ügyet tekintve joghatósággal rendelkező bírósága határidőt állapít meg, amelyen belül a másik tagállam bíróságait meg kell keresni az (1) bekezdéssel összhangban.

Amennyiben a bíróságokat nem keresik meg az adott határidőn belül, a megkeresett bíróság [helyesen: az eljáró bíróság] folytatja a joghatóság gyakorlását a 8–14. cikkel összhangban.

(5) Az említett másik tagállam bíróságai – amennyiben az ügy sajátos körülményei folytán az a gyermek alapvető érdekeit [helyesen: mindenek felett álló érdekét] szolgálja – a megkeresésüket követő hat héten belül fogadhatják el a joghatóságot az (1) bekezdés a) pontjával, illetve az (1) bekezdés b) pontjával összhangban [helyesen: az (1) bekezdés a) pontja vagy az (1) bekezdés b) pontja alapján történő megkeresésüket követő hat héten belül fogadhatják el a joghatóságot]. Ebben az esetben az elsőként megkeresett bíróság [helyesen: az eredetileg eljáró bíróság] megállapítja joghatóságának hiányát.

Egyébként az elsőként megkeresett bíróság [helyesen: Egyébként az eredetileg eljáró bíróság] folytatja a joghatóság gyakorlását a 8–14. cikkel összhangban.

(6) *A bíróságok együttműködnek e cikk alkalmazásában, akár közvetlenül, akár az 53. cikk szerint kijelölt központi hatóságokon keresztül.”*

Eddig az Európai Unió Bírósága úgy értelmezte a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 15. cikkének (1) bekezdését, hogy ez a rendelkezés e tekintetben az e rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében foglalt általános joghatósági szabályhoz képest különös és eltérést engedő joghatósági szabályt képez, amelyet ennél fogva szűken kell értelmezni, az ügy tárgyalására alkalmasabb bírósághoz történő áttételre pedig csak kivételes esetekben kerülhet sor (2019. július 10-i ítélet, C-530/18, *többek között a 24. pont*).

Az Európai Unió Bírósága még nem adott választ arra a kérdésre, hogy a rendelet 15. cikke (1) bekezdésében foglalt rendelkezések hogyan viszonyulnak a rendelet 10. cikkéhez. A rendelet 10. cikkében foglalt rendelkezés főszabály szerint megerősíti azon származási tagállam bíróságainak helyzetét, amelyben a gyermek szokásos tartózkodási helye volt a jogellenes elvitel előtt. Ezek *lex specialis*ként a rendelet 8. cikkében foglalt általános szabálytól eltérve joghatósággal rendelkeznek a szülői felelősséggel kapcsolatban a jogellenes elvitelt követően indított valamennyi új eljárás tekintetében mindaddig, amíg a rendelet 10. cikkében említett esetek egyike be nem következik. Ezt megelőzően a szülői felelősségre vonatkozó eljárás sem a fogadó államban, sem harmadik államban nem indítható (C-403/09).

Kérdéses, hogy azokban az esetekben, amikor az a tagállam, amelyet a rendelet 15. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján felkérnek arra, hogy vállalja a joghatóságot, egyúttal az az állam is, amelyben a gyermek a jogellenes elvitelt követően időközben szokásos tartózkodási helyet létesített, a joghatóság átruházható-e erre a tagállamra.

Ezzel kapcsolatban egyrészt az az álláspont képviselhető, hogy az ilyen átruházást kizárja az a körülmény, hogy a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 10. és 11. cikke a joghatósági kérdések kezelésének összetett rendszerét tartalmazza részletes szabályokkal, amelyek a származási tagállam joghatóságának biztosítását szolgálják, és nem teremtenek előnyt a jogellenes elvitelt végrehajtó személy számára, ezért a rendelet 15. cikke nem egyeztethető össze ezzel a koncepcióval, és a rendelet 10. és 11. cikke mint *leges speciales* elsőbbséget élveznek a rendelet 15. cikkével szemben.

Másrészt elképzelhető, hogy a házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről

szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 15. cikkének szövege önmagában lehetővé teszi a joghatóság átruházását abban az esetben is, ha az első állam bírósága a rendelet 10., 11. vagy 12. cikke szerint joghatósággal rendelkezik, és ez azt kívánja biztosítani, hogy a gyermek mindenek felett álló érdekének a lehető legnagyobb mértékben történő figyelembevételére céljából a joghatóság gyakorlása ezekben az esetekben is bizonyos rugalmasságot élvezzen. Ezenkívül e jogi álláspont mellett azzal lehet érvelni, hogy a joghatósági szabályok rendszeréből az következik, hogy a joghatóságnak a rendelet 15. cikke szerinti áthelyezésére vonatkozó tartalmi szabályozás csak a joghatóságról szóló rendelet 2. szakaszának végén szerepel, és így az e rendelkezést megelőző valamennyi joghatósági tényállásra alkalmazható, és nem csupán a rendelet 8. cikkében foglalt általános joghatósági szabályra, mivel a joghatóságnak a rendelet 15. cikke szerinti áthelyezését lehetett volna közvetlenül a rendelet 8. cikke után szabályozni.

A házassági ügyekben és a szülői felelősségre vonatkozó eljárásokban a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, illetve az 1347/2000/EK rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2003. november 27-i 2201/2003/EK tanácsi rendelet 10., 11. és 12. cikkének e rendelet 15. cikkével fennálló viszonyára vonatkozóan nem áll rendelkezésre nemzeti ítélkezési gyakorlat.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésről:

Abban az esetben, ha az első kérdés a joghatóság áthelyezésének a jogellenes elvitel eseteiben való megengedhetősége értelmében érvényesül, kérdéses, hogy az értékelés ekkor kizárólag az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatában eddig megállapított kritériumok és feltételek alapján megengedett-e, nevezetesen akkor, ha

1. kötelék áll fenn a gyermek és valamely másik tagállam között,
2. az ügy érdemi elbírálására joghatósággal rendelkező bíróság úgy ítéli meg, hogy e másik tagállam bírósága alkalmasabb az ügy tárgyalására, valamint
3. az áttétel a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgálja (az *Európai Unió Bíróságának* 2019. július 10-i végzése, C-530/18), vagy ezen túlmenően más olyan körülményeket is mérlegelni kell-e, amelyek kifejezetten figyelembe veszik a Hágai Egyezmény szerinti jogellenes elvitel különleges jellegét, és ha igen, akkor melyek lehetnek ezek a körülmények. Az Európai Unió Bírósága erre a kérdésre sem adott még választ.

A fellebbviteli bíróságnak valamennyi kérdéssel foglalkoznia kell ahhoz, hogy véglegesen dönten tudjon a szóban forgó szülői felügyelettel kapcsolatos ügyre vonatkozó joghatóságnak a Szlovák Köztársaság bíróságaihoz történő áthelyezésére irányuló kérelemről. Az anya kérelmének helyt adva a megtámadott végzést – a joghatóság átruházása szempontjából releváns kritériumok

felülvizsgálatát követően – attól függően kell majd helyben hagyni, hogy a joghatóságnak a rendelet 15. cikke szerinti átruházása azokban az esetekben is megengedett-e, vagy sem, amikor a joghatóság átvételére felkért bíróságok tagállama egyúttal az a tagállam is, amelyben a gyermek a jogellenes elvitelt követően időközben szokásos tartózkodási helyet létesített. Ha azonban a joghatóság átruházása nem megengedett, akkor a megtámadott végzést hatályon kívül kell helyezni, és az anya kérelmét el kell utasítani.

[omissis]

Korneuburg, 2022. január 4.

[omissis]

MUNKADOKUMENTUM